

Referat frå møte i Eldrerådet, Skjåk, 14.des. 2018.

Stad: Skjåkheimen.

Dei som møtte:

Ola Aanstad, Marit Bruheim Kvåle, Per Lars Grimstad Lien, Elin Rø Krogstad.

Sak 5/18

Oppland fylke sitt Eldreråd vil saman med kommunale Eldreråd i fylket, innstendig be Eldreministeren sjå på henstillinga frå Oppland fylke sitt Eldreråd om å ta dei nødvendige grep for å oppnemne eit Eldreombod.

Vedtak: Skjåk Eldreråd tykkjer at det er flott dersom eldre i kommunen kunne få eit organ som kan vere eit talerør for dei som sjølv ikkje greier å fremje si eiga sak. Ein kunne ha eit felles Eldreombod for Lom og Skjåk.

Sak 6/18

Dagramnar/miljøarbeidarar.

Oppland fylke sitt Eldreråd vil arbeide for at Oppland blir eit pilotfylke med ”dagramnar” i skulegarden i matfriminutta.

Vedtak: Eldrerådet tykkjer at det er godt framlegg. Korleis dette skal organiserast, må verte eit samarbeide mellom kommune, skule og friviljuge organisasjonar. Pensjonistane må sjåast på son ein ressurs.

Sak 7/18

Frå Oppland fylke sitt trafikksikkerheitsutval FTU (sitat)

- Trafikksikker kommune / trafikksikker fylkeskommune
- Fordeler tilskotsmiddel til kommunale trafikksikkerhetstiltak (KTS)
- Ulykkesmarkeringar
- Bistand / veileddning til utarbeiding av kommunale trafikksikkerhetsplaner
- Høringsuttalelser til kommunale trafikksikkerhetsplaner

Vedtak: Ut frå dette vil Eldrerådet oppmøde kommunen til å ta kontakt med fylket sitt trafikksikkerheitsutval for å organisere årlege tilbod om trafikkopplæring / trafikksikkerheit for eldre.

Like eins bør kommunen ha eit årleg tilbod om bilførarkurs for eldre frå 65 år og oppover. Dette bør kome inn i ein årleg plan.

Lom og Skjåk bør kunne samarbeide om felles kurs.

Sak 8/18

Skilting ved Skjåkheimen.

Vedtak : Sjølv om fartsgrensa gjennom Bismo er 50km/t, bør bilistar på gjennomkjøring gjerast merksame på at dei passerar ein sjukeheim/eldreheim (fareskilt/ trekantskilt)

Sak: 9/18

Om kommunale eldreråd (Påminning til kommunane – frå kurs på Honne okt. 2018)

Eldreråda:

- - er lovpålagt
- - er eit rådgjevande organ for kommunen
- -skal ha til handsaming alle saker som gjeld levekår for eldre.
- Eldrerådet kan sjølv fremje saker som vedkjem eldre i kommunen

Sak 10/18

LEVE HELE LIVET St.mld.15 (2017-2018).

Skrivaren har lese heile meldinga som var svært interessant.

Eldrerådet fokuserer på ein del punkt som dei tykkjer er viktig for livskvaliteten for den einskilde.

Frå kap.1: Samandrag (frå St.mld.15)

* Reformperioda vil starte 1.jan 2019

* Regjeringa legg opp til ein prosess der kommunestyra handsamar og vedtek korleis reforma sine løysingar skal innførast.

* Med Leve heile livet skal eldre få moglegheit til å meistre eige liv der dei bur.

* Reforma skal omhandle dei grunnleggjande tinga som oftast sviktar i tilboda til dei eldre: **Mat, aktivitet og fellesskap, helsehjelp og samanheng i tenestene.**

* Målgruppa er eldre over 65 år.

* Kommuner som omstiller seg i tråd med reforma, vil bli prioritert innanfor relevante eksisterande og eventuelle nye øyremerka ordninger.

* **Det vil vere naturleg å prioritere dette i kommunens handlingsplan/økonomiplan som reviderast årleg.**
* Pensjonistforeiningar og eldre involverast i arbeidet.

* Seniorressurs. Bidraget frå pensjonistar er stort, og det kan doblast. **Det må setjast i system**

* Samfunnskontakt. Mobilisere til friviljug innsats i helse- og omsorgstenestene og styrke samarbeidet med skule, barnehage, organisasjonar og sivilsamfunn.

* Det gode måltidet. Møteplassar for å kunne ete i lag med andre.

* Samanheng. Den enkeltes behov må kartleggjast, utforme ein individuell plan og sørge for jarnlege samtalar med brukar og pårørande.

Kap 2. Aldring og eldre – helse og velferd (frå St.mld.15)

Eiga helse og familien er både av unge og eldre det viktigaste for ein livskvalitet. Lokalmiljøet har også stor verd.

Personellbehovet fram til 2030 vil auke med 20%, og talet på heildøger omsorgsplassar vil auke med 20% i det same tidsrommet.

Samfunnet sitt omsorgstilbod vil truleg bryte saman om den uformelle omsorgen forsvann eller vart kraftig redusert.

Vedtak: Berre 20% av kommunane i Noreg har utarbeid ein lokal friviljugpolitikk.
Dette arbeidet må setjast i system. Eldrerådet tykkjer dette er ei viktig sak.

Kap 3 Grunnlaget for reforma

Regjeringa har gjeve tilskot til aktivitetar for å få fleire einsame eldre med på sosiale og fysiske aktivitetar. Friviljugsentralen i Skjåk har allereie starta rusleturar som er både sosiale og fysiske.

Vedtak:

Eldrerådet oppmodar kommunen til å oppmuntre også andre friviljuge til å inkludere eldre og andre til lågterskeltilbod.

Kap.3.1.4 Kvalitet – pasientsikkerheitsmeldinga.

Vedtak: Det er viktig at alle som jobbar innan helsevesenet kjenner til denne ”pakka”.

3.1.5 Melding om nasjonal helse – og sjukehusplan (St.mld 15) Den skal sikre trygge sjukhus og betre helsetenester, uansett bustad. Planen framhever også viktigheita av desentraliserte spesialhelsetenester og samlokalisering med kommunale tenester.

Vedtak: Eldrerådet vil ennå ein gong påpeike at fleire spesialhelsetenester bør leggjast til Otta med. senter.

Ei samkøyring med Lom om eit røntgenapparat i same storleik som veterinærane i Lom nyttar, bør også la seg gjennomføre.

3.2.3 Nasjonalt velferdsteknologiprogram.

To frå Eldrerådet har vore på informasjonskurs med Tone Bye som foredragshaldar. Ho vart året etter invitert til Skjåk, våren 2018, utan å få særleg respons frå helsepersonell i bygda.

Vedtak: Eldrerådet ser det som viktig at det vert gjeven god informasjon og opplæring i og om velferdsteknologi både til brukarar, pårørande og helsepersonell.

3.4 Strategi for seksuell helse.

Vedtak: Eldrerådet ser det som viktig at par får bu i lag dersom den eine av paret er innlagt på Skjåkheimen, og at det er eit ynskje frå paret.

Kap. 4 Eit aldersvenleg Noreg.

I eit dialogmøte kom det fram viktigeita av eit trygt nærmiljø.

- Gode turmoglegheiter
- Godt opplyste vegar
- Godt med benkar

Vedtak:

Oppmøding til kommunen om å få sett ut benkar langs gangvegane i og utanfor Bismo, og ved alle busstoppa.

Kap. 5 Aktivitet og fellesskap (frå St.mld.15)

Tru og liv....Helse og omsorgstenesta må sørge for den einskildes tru - og livsutøving og behov for samtalar om essensielle spørsmål vert ivaretatt.

Vedtak:

Kommunen må finne ei ordning slik at eldre kan få tilbod om samtaler med kyrkja eller andre trussamfunn. Dette bør setjast i system.

Kap. 6 Mat og måltider.

Måltidsfellesskap i ein god atmosfære kan bidra til at dei eldre et betre.

Vedtak:

Måltidsfellesskap er viktig. Måltidsvener kan etablerast både i heimen eller på Skjåkheimen, ein eller fleire gonger i veka. Dette må setjast i system, Pensjonistar er ein ressurs.

Kap. 7 Helsehjelp (Frå St. meld)

- Sjå på eldre som ein ressurs
- Ta vare på ”eldrekapitalen”
- Bli møtt med respekt
- Sjef i eige liv
- Komme seg ut av heimen og få andre inntrykk
- Gode førebyggjande tilbod
- Akseptabel tannhelse
- Alle må ha sin eigen pleiar som dei lit på.
- Helsehjelp skal gjevast av tilsette med rett kompetanse

Vedtak: Når planar skal leggjast, må ein setje saman ei gruppe med ulik kompetanse, eldre, helsepersonell og politikarar

Kap. 8 Samanheng

Avlastning og støtte til dei pårørande.

- Fleksible avlastningstiltak
- Informasjon og dialog med pårørande-

Vedtak: Behova er ulike. Dialog er viktig.

Sak 11/18

Nokre av sakene som vart teken opp på felles møte for eldreråda i Norddalen, 13.nov.2018 på Otta.
(Utdrag frå referatet.)

- Eldreråda ynskjer fleire spesialhelsetenester knytt til Lokalsk med, senter på Otta.
- Minte om konferansen på Gardermoen 18.des. 2018. Elin Rø Krogstad reiser nedover.
- Eldreråda i Norddalen såg det som viktig at representantane i dei ulike eldreråd kunne kome med framlegg til sin kommune om høvelege kandidatar til neste Eldreråd ved neste kommuneval.

Neste møte i Eldrerådet vert tysdag 8.jan.2019 kl.11.00.

Hilde Reitan har sagt seg viljug til å delta på neste møte.

Kopi av dette referatet er ynskjeleg at Hilde Reitan og Margrethe Morken Bøye får.

Takk til Skjåkheimen for god kaffe og kaker.

Skjåk 14/12-2018.

Skrivar Elin Rø Krogstad